

**Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка**

Навчально-науковий інститут механотроніки і систем менеджменту

Кафедра безпеки життєдіяльності та права

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Підприємницьке право України»

1. АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Підприємницьке право України» є вивчення теоретичних та практичних основ правового регулювання підприємницької діяльності.

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність	076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
Освітньо-професійна програма	???
Період навчання	Рік підготовки - 2й, семестр – 3й
Обсяг курсу	3 кредити; 90 год, з них: лекції – 15 год, практичні заняття 15 год, самостійна робота – 60 год.
Форма підсумкового контролю	Залік
Викладачі:	к.е.н., доцент Домбровська Алла Володимирівна http://new.khntusg.com.ua/staff/

2. СТИСЛИЙ ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни - формування у студентів цілісної системи знань про загальнотеоретичні засади правового регулювання підприємницької діяльності, орієнтування їх на дослідження проблематики господарського права з метою вирішення конкретних питань практичної діяльності щодо прав та інтересів учасників господарських правовідносин та забезпечення господарського правопорядку.

Завдання дисципліни - набуття студентами знань та розуміння змісту норм господарського права України, аналіз нормативно-правової бази в сфері регулювання господарсько-правових відносин, формування умінь та **навичок** щодо самостійного розв'язання практичних проблем, що виникають в процесі реалізації господарської правосуб'єктності учасниками господарських правовідносин, правильного застосування норм господарського законодавства.

Пререквізити дисципліни: базові знання з економіки, історії, права.

Компетентності, які студент набуде в результаті навчання:

- здатність аналізувати поняття, ознаки та види господарської діяльності та основні ознаки та принципи підприємництва;
- здатність аналізувати поняття, систему, предмет та методи господарського права;

- здатність аналізувати господарські правовідносини по їх видам та характеризувати суб'єктний склад цих правовідносин;

- здатність засвоювати загальну характеристику господарських зобов'язань, особливості господарських договорів про передачу майна та особливості формування, виконання окремих видів договорів;

- здатність засвоювати поняття та ознаки, функції господарсько-правової відповідальності.

Заплановані результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

- проблемні питання теорії, практики та законотворчості в сфері господарських правовідносин;
- діюче господарське законодавство;
- основні положення правового статусу суб'єктів господарювання;
- способи захисту прав і законних інтересів учасників відносин у сфері господарювання;
- основні положення господарського речового, зобов'язального та договірної права;
- загальні засади господарсько-правової відповідальності.

вміти:

- порівнювати і аналізувати норми законодавства, що регулюють відносини з приводу безпосереднього здійснення чи управління господарською діяльністю;
- правильно тлумачити і застосовувати на практиці норми господарського законодавства;
- узагальнювати практику реалізації норм господарського права та робити відповідні висновки;
- застосовувати знання та навички, набуті при вивченні теоретичного матеріалу з господарського права до конкретних ситуацій, що складаються в процесі організації та здійснення господарської діяльності.

Методи навчання: практичний, наочний, словесний.

Форми навчання: індивідуальні, групові, аудиторні, позааудиторні.

3. ЗМІСТ І СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів та тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	Загальний обсяг	аудиторних				Самостійна робота	Загальний обсяг	аудиторних				Самостійна робота
		усього	в тому числі					усього	в тому числі			
	лекції	лабораторні	практичні		лекції	лабораторні	практичні					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1												
<i>Загальні засади правового регулювання підприємницької діяльності</i>												
Тема 1. Господарське право як галузь права. Підприємницьке законодавство. Суб'єкти	12	4	2		2	8						

господарської діяльності												
Тема 2. Майнова основа господарювання. Правове регулювання корпоративних відносин	11	4	2		2	7						
Тема 3. Господарські зобов'язання. Правове регулювання господарсько-договірних відносин	11	4	2		2	7						
Тема 4. Відповідальність за правопорушення у сфері господарювання	11	4	2		2	7						
<i>Разом за змістовим модулем 1</i>	45	16	8		8	29						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 2												
<i>Правове регулювання окремих видів підприємництва</i>												
Тема 5. Правове регулювання торговельної діяльності та комерційне посередництво	7	2	1		1	5						
Тема 6. Правове регулювання біржової діяльності	7	2	1		1	5						
Тема 7. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності	7	2	1		1	5						
Тема 8. Правове регулювання ринку фінансових послуг	6	2	1		1	4						
Тема 9. Правове регулювання банківської діяльності	6	2	1		1	4						
Тема 10. Правове регулювання страхової діяльності та ринку цінних паперів	6	2	1		1	4						
Тема 11. Правове регулювання інвестиційної діяльності	6	2	1		1	4						
<i>Разом за змістовим модулем 2</i>	45	14	7		7	31						

Всього годин	90	30	15		15	60					
---------------------	-----------	-----------	-----------	--	-----------	-----------	--	--	--	--	--

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		д/ф	з/ф
1	Господарське право як галузь права. Підприємницьке законодавство. Суб'єкти господарської діяльності	2	
2	Майнова основа господарювання. Правове регулювання корпоративних відносин	2	
3	Господарські зобов'язання. Правове регулювання господарсько-договірних відносин	2	
4	Відповідальність за правопорушення у сфері господарювання	2	
5	Правове регулювання торговельної діяльності та комерційне посередництво	1	
6	Правове регулювання біржової діяльності	1	
7	Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності	1	
8	Правове регулювання ринку фінансових послуг	1	
9	Правове регулювання банківської діяльності	1	
10	Правове регулювання страхової діяльності та ринку цінних паперів	1	
11	Правове регулювання інвестиційної діяльності	1	
Разом		15	

Теми для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		д/ф	з/ф
1	Господарське право як галузь права. Підприємницьке законодавство. Суб'єкти господарської діяльності	8	
2	Майнова основа господарювання. Правове регулювання корпоративних відносин	7	
3	Господарські зобов'язання. Правове регулювання господарсько-договірних відносин	7	
4	Відповідальність за правопорушення у сфері господарювання	7	
5	Правове регулювання торговельної діяльності та комерційне посередництво	5	
6	Правове регулювання біржової діяльності	5	
7	Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності	5	
8	Правове регулювання ринку фінансових послуг	4	
9	Правове регулювання банківської діяльності	4	
10	Правове регулювання страхової діяльності та ринку	4	

	цінних паперів		
11	Правове регулювання інвестиційної діяльності	4	
	Разом	60	

4. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ (розподіл балів за темами) *

Теми змістового модуля		Лекційне заняття	Практичні заняття	Самостійна робота	Експрес- опитування	Модульний контроль	Усього
Змістовий модуль 1	Тема 1	2	2	2	2		8
	Тема 2	2	2	2	2		8
	Тема 3	2	2	2	2		8
	Тема 4	2	2	2	2		8
	Підсумок					20	20
Змістовий модуль 2	Тема 5	1	1	1	1		4
	Тема 6	1	1	1	1		4
	Тема 7	1	1	1	1		4
	Тема 8	1	1	1	1		4
	Тема 9	1	1	1	1		4
	Тема 10	1	1	1	1		4
	Тема 11	1	1	1	1		4
	Підсумок					20	20
Усього		15	15	15	15	40	100

* Примітка

Система оцінювання сформованих компетентностей у студентів враховує види занять, які відповідно до робочої програми дисципліни і включають лекційні та практичні заняття, самостійну роботу, експрес-опитування та підсумковий модульний контроль.

Бали за **лекційні заняття** нараховуються за умови відвідування занять студентами та наявності конспекту.

Практичні заняття полягають у опрацюванні практичних завдань, вирішенні завдань та їх своєчасному захисті.

Самостійна робота студента полягає у самостійному опрацюванні додаткового матеріалу, написанні рефератів, доповідей, виконанні індивідуальних завдань.

Експрес-опитування проводиться викладачем під час занять де оцінюється ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються; ступінь розуміння і засвоєння фактичного матеріалу; вміння поєднувати теорію з практикою при розгляді виробничих ситуацій, розв'язанні задач, проведенні розрахунків у процесі виконання індивідуальних завдань; вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації, аналізу та робити висновки.

Модульний контроль знань та компетентностей студентів з навчальної дисципліни здійснюється на підставі проведення підсумкового зрізу знань з змістового модулю, завданням якого є перевірка розуміння студентом програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, вміння формулювати своє ставлення до навчальної дисципліни тощо.

Підсумкова оцінка з дисципліни визначається з урахуванням балів, отриманих під час поточного контролю за накопичувальною системою.

Студент вважається атестованим, якщо сума балів, одержаних за результатами поточного/підсумкового/семестрового контролю успішності дорівнює або перевищує 60 балів.

Шкала: національна та ECTS і критерії оцінювання до визначення рівня знань і навичок

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D	задовільно	
60 – 63	E		
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання:

«Відмінно» (90-100 балів) – студент виявляє всебічні системні і глибокі знання програмного матеріалу, вільно оперує матеріалом, чітко володіє понятійним апаратом, уміє аналізувати і робити висновки;

«Дуже добре» (82-89 бали) – студент виявляє широкий професійний кругозір, уміння логічно мислити, виявляє достатньо системне і глибоке знання програмного матеріалу, чітко володіє понятійним апаратом, проте у відповідях допускаються окремі неточності, які не змінюють суті питання.

«Добре»(74-81 бали) – студент виявляє достатньо глибоке знання програмного матеріалу, володіє понятійним апаратом, вміє аргументувати свої відповіді, проте у відповідях допускаються неточності, які впливають на чіткість.

«Задовільно»(64-73 бали) – студент виявляє не достатньо глибоке знання програмного матеріалу, в основному володіє основним понятійним апаратом, але допускає принципові помилки;

«Достатньо»(60-63 бали) – студент виявляє слабкі знання, у відповідях не точно формулює причинно-наслідкові зв'язки між явищами і процесами, оперування фактами відбувається на рівні запам'ятовування, допускаються значні помилки.

«Незадовільно» (35-59 бали) – студент виявляє значні прогалини в знаннях основного програмного матеріалу, у володінні окремими поняттями, не знає більшої частини фактичного матеріалу, не вміє встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між явищами і процесами, завчивши матеріал без його усвідомлення.

5. ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика курсу передбачає відповідальність викладача і студента; прозорість оцінювання; інформування та реалізація політики академічної доброчесності.

Порядок зарахування пропущених занять відбувається у формі усного опитування (при пропусценні лекції) та виконання індивідуального розрахункового завдання (при пропусценні практичного заняття). При цьому враховується причина пропуску занять: при

відсутності за поважної причини відпрацювання зараховується з коефіцієнтом 1,0, при відсутності поважної причини – 0,5.

6. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України: зі змінами та доповненнями : [прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р.] // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Господарський кодекс України № 436-IV від 16.01.2003 (Офіційний вісник України, 2003, № 11 (28.03.2003), Ст. 462
3. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. // Офіційний вісник України. – 2003. – № 11. – Ст. 461.
4. Про господарські товариства: Закон України від 19.09.1991 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 49 – Ст. 682.
5. Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю: Закон України від 06.02.2018 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2018. – № 13. – Ст. 69.
6. Про акціонерні товариства: Закон України від 17.09.2008 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2008. – № 50-51 – Ст. 384.
7. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань: Закон України від 15.05.2003 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 31-32. – Ст. 263.
8. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 07.12.2000 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 5-6. – Ст. 30.
9. Про іпотечне кредитування, операції з консолідованим іпотечним боргом та іпотечні сертифікати: Закон України від 19.06.2003 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – № 1. – Ст. 1.
10. Про приватизацію державного і комунального майна: Закон України від 18.01.2018р. // Відомості Верховної Ради України. – 2018. – № 12. – Ст. 68.
11. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг: Закон України від 12.07.2001 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 1. – Ст. 1.
12. Про товарну біржу: Закон України від 10.12.1991 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 10. – Ст. 139
13. Про типові платіжні умови зовнішньоекономічних договорів (контрактів) і типові форми захисних застережень щодо зовнішньоекономічних договорів (контрактів), що передбачають розрахунки в іноземній валюті: Додаток 2 до Постанови КМУ та НБУ від 21.06.95., № 444 // 36. Постанов Уряду України 1995. – № 9. – Ст. 243
14. Про форму зовнішньоекономічних договорів (контрактів): Положення затв. наказом Міністерства економіки та з питань Європейської інтеграції України від 06.09.01., № 201 // Офіц. вісн. України 2001. – № 39. – Ст. 1784.
15. Про цінні папери та фондовий ринок: Закон України від 23.02.2006 // Відомості Верховної Ради України. – 2006. – № 31. – Ст. 268
16. Про особисте селянське господарство: Закон України від 15.05.2003 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 29. – Ст. 232
17. Про захист економічної конкуренції: Закон України від 11.01.2001р. // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 12. – Ст. 64
18. Про регулювання товарообмінних (бартерних) операцій у галузі зовнішньоекономічної діяльності: Закон України від 23.12.1998р. // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 5-6. – Ст. 44
19. Про захист від недобросовісної конкуренції: Закон України від 07.06.1996р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 36. – Ст. 164
20. Про Антимонопольний комітет України: Закон України від 26.11.1993 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 50. – Ст. 472

21. Про природні монополії: Закон України від 20.04.2000 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2000. – № 30. – Ст. 238
22. Про загальні засади створення та функціонування спеціальних (вільних) економічних зон: Закон України від 13.10.1992р.// Відомості Верховної Ради України. – 1992. – №50. – Ст.676.
23. Про заходи щодо створення та функціонування спеціальних (вільних) економічних зон і територій із спеціальним режимом інвестиційної діяльності: Постанова Кабінету Міністрів України від 24 вересня 1999р., № 1756 // Офіційний вісник України. – 1999. – №39. – Ст.1940
24. Про стандартизацію: Закон України від 05.06.2014 // Відомості Верховної Ради України. – 2014. – №31. – Ст.1058
25. Про ліцензування видів господарської діяльності: Закон України від 02.03.2015 // Відомості Верховної Ради України. – 2015. – № 23. – Ст.158
26. Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів: Закон України від 23.12.1997р. // Відомості Верховної Ради України. – 1998. – № 19. – Ст.98.
27. Віденська конвенція про право міжнародних договорів. Дата підписання : 23.05.69 р. Дата набуття чинності – 27.01.1980 Дата підписання Україною: 06.11.1982 р. Дата приєднання : 14.04.86 р. (в складі СРСР) Дата набуття чинності: 13.06.86 р. // Міжнародні договори України. – 1997. – Т.І. – с. 6
28. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04.91р. // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 29. – Ст.377.
29. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: Закон України від 14.10.2014 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2014. – № 50-51. – Ст.2057
30. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18.09.1991 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 47. – Ст.646.
31. Про наукову і науково-технічну діяльність: Закон України від 26.11.2015р. // Відомості Верховної Ради України. – 2016. – № 3. – Ст.25.
32. Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків: Закон України від 16.07.1999 р. № // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 40. – Ст.363.
33. Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні: Закон України від 08.09.2011р. // Відомості Верховної Ради України. – 2012. – № 19-20. – Ст.166.

Література:

34. Господарське право: підручник/ Д.В. Задихайло , В.М. Пашков, Р.П.Бойчук та ін.; за аг. ред.. Д.В. Задихайла, В.М. Пашкова.- Харків: Право, 2012.-696 с.
35. Вінник О.М. Господарське право: Навчальний посібник. – 2-е вид;змін. та доп. – Київ: Всеукраїнська асоціація видавців «Правова єдність», 2008.– 766 с.
36. Мілаш В.С. Господарське право: Курс лекцій: у 2-х частинах. Ч. 1. – Харків: Право, 2008. – 496 с.
37. Мілаш В.С. Господарське право: Курс лекцій: у 2-х частинах. Ч. 2. – Харків: Право, 2008. – 336 с.
38. Хозяйственный кодекс Украины: научно-практический комментарий/ под общ. ред. А.Г. Бобкова. – Харків: Издатель СПД ФЛ Вапнярчук, 2008. –1296 с.
39. Господарський кодекс України: Науково-практичний коментар/Зат ред. Коссака В.М. – Київ: Алерта; КНТ; ЦУЛ, 2010. – 672 с.
40. Глібко С.В. Банківська діяльність як фінансове посередництво у господарському праві України / С. В. Глібко // Вісник Академії правових наук України: зб. наук. пр. /редкол.: В.Я. Тацій та ін. – Харків: Право., 2012. - № 3(70). – 320 с.

41. Основи господарського права України: навч. посіб. / Д.В. Задихайло, В.М. Пашков. – Харків: Юрайт, 2012. – 328 с.
42. Господарсько-правове забезпечення економічної політики держави: монографія / Д.В. Задихайло. – Харків: Юрайт, 2012. – 456 с.
43. Пашков В.М. Напрямки оптимізації господарсько-правового забезпечення суспільних відносин у галузі охорони здоров'я. – Київ: МОРІОН, 2006. – 360 с.
44. Збірник нормативно-правових актів (Господарське законодавство України: Зб. нормат. актів / Упоряд. В.С. Мілаш. – Харків: Право, 2009. – 720 с.
45. Кочергина Е.А. Содержание организационно - правовых форм предпринимательских обществ: интересы, функции, правовые средства. - Харьков.: «Основа».- 2005.- 233с.
46. Вінник О.М. Науково-практичний коментар Закону України «Про акціонерні товариства» / О.М. Вінник. – Київ: Юрінком Інтер, 2009. – 312с.
47. Корпоративне право України: підручник / В.В. Луць, В.А. Васильєва, О.Р. Кібенко, І.В. Спасибо-Фатєєва [та ін.]; за заг. ред. В.В. Луця. – Київ: Юрінком Інтер, 2010. – 384 с.
48. Мілаш В.С. Комерційний договір у контексті сучасних ринкових умов: Монографія. – Харків: Видавець ФОП Вапнярчук Н.М., 2007. – 440 с.
49. Глібко С.В. Пеня за порушення строків розрахунків в зовнішньоекономічній діяльності як адміністративно-господарська санкція //Проблеми законності: Акад. зб. наук пр. / відп. ред. В.Я. Тацій. – Харків: Нац.юрид. акад. України, 2010. – Вип.. 109. – с. 130-140.
50. Кузьміна М.М. Господарсько-правові засоби забезпечення якості продукції: Монографія. – Харків: Вид-во «ФІНН», 2010. – 184 с.
51. Масляєва К.В. Господарсько-правове забезпечення функціонування ринку фінансових послуг України. – Харків: Вид-во «ФІНН», 2010 р. – 176 с.
52. Глібко С.В. Особливості господарсько-правового регулювання споживчого кредитування//Проблеми законності: Респ. межвід. наук. Зб./ Відп. ред. В.Я. Тацій. – Харків: Нац. юрид. акад. України, 2008. – Вип. 98. – с. 45 – 54.
53. Таран Л.В. Специальный правовой режим предпринимательской деятельности в свободных экономических зонах Украины (комплексное исследование). – Харків: Видавець СПДФО Вапнярчук Н.М., 2004. – 256 с.

Посилання на електронні ресурси

1. Офіційний сайт Верховної Ради України – [Електронний ресурс]/ Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
2. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України – [Електронний ресурс]/ Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua>
3. Газета «Юридическая практика». – [Електронний ресурс]/ Режим доступу: www.practix.com
4. Система інформаційно-правового забезпечення «Ліга». – [Електронний ресурс] / Режим доступу: www.liga.net